

24. srpnja 2018., Inportal, prava onkoloških bolesnika

Upit novinara:

„Poštovani,

Molila bih da nam odgovorite koja su sve prava onkoloških bolesnika i kome se sve mogu obratiti kako bi ih ostvarili. Ujedno molimo da specificirate koji sve dijagnoze spadaju pod ovu skupinu.

Naime, imamo saznanja da onkološki bolesnici imaju pravo na naknadu svaki mjesec na 600 kuna. Nismo sigurni u točnost istog, ali ako je tako, do kada mogu isto pravo koristiti i od kada to pravo započinje?“

Odgovor pravobraniteljice:

„Poštovani,

premda nismo kompetentni reći koje bi to bile sve dijagnoze koje pripadaju „onkološkim bolesnicima“, možemo iznijeti samo naše mišljenje, a to je da se radi o osobama koje boluje od malignih bolesti, a lista oštećenja organizma uredbe o metodologijama vještačenja ih općenito specificira kao „maligne novotvorine i bolesti krvi i krvotvornih organa“.

Kada smo potpisivanjem Konvencije o pravima osoba s invaliditetom napustili medicinski model, opredijelili smo se i za socijalni/ funkcionalni pristup invaliditetu, odnosno pridavanje važnosti utjecaju koji dijagnoza, bolest, stanje, oštećenje imaju na životne, radne, obrazovne i ostale aktivnosti određene osobe. Stoga je od iznimno važnosti utvrditi potrebe osobe oboljele od maligne bolesti, osigurati joj primarno pravodobno i odgovarajuće liječenje u sustavu zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, a potom osigurati određena prava u drugim sustavima – socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, obrazovanja i rada što ovisi i o brojnim drugim okolnostima i uvjetima propisanim u različitim zakonima i podzakonskim aktima. U tom smislu ne postoje tzv. univerzalna prava za osobe oboljele od maligne bolesti – osobito kada govorimo o pravima iz drugih sustava. Važno je reći da se u svakom pojedinom slučaju utvrđuje težina, stupanj i intenzitet oštećenja. Treba napomenuti i to da ostvarivanje prava ovisi i o tome radi li se o djetetu ili odrasloj osobi. Ono što smatramo važnim nakon što se utvrdi maligna bolest pokrenuti postupak priznavanja određenih prava u sustavu socijalne skrbi, a u postupku vještačenja utvrdit će se postotak oštećenja organizma i gdje će osoba/roditelj dobiti korisne informacije i o mogućnostima ostvarivanja ne samo prava iz socijalne skrbi nego i prava iz drugih sustava. Svakako je korisno obratiti se udrugama pa bih posebno istaknula izuzetnu podršku pa i konkretnu pomoć koje za svoje male pacijente i njihove obitelji osiguravaju udruge Krijesnica i Sanus.

Naknada koju spominjete vjerojatno je doplatka za pomoć i njegu koji ostvaruju osobe kod kojih je utvrđen teži invaliditet ili teže trajne promjene u zdravstvenom stanju, a koje ne mogu same udovoljiti osnovnim životnih potrebama te im je utvrđena potreba pomoći i njege. Ovo pravo se ostvaruje sve dok ta potreba postoji što se utvrđuje u kontrolnim vještačenjima.“